

Temeljem članka 39. Statuta HPS-a i članka 4. Pravilnika o školovanju u HPS-u Izvršni odbor HPS-a na sjednici zaključenoj 4. siječnja 2021. donosi:

PROGRAM VIŠE PLANINARSKJE ŠKOLE U HRVATSKOM PLANINARSKOM SAVEZU

Izrazi koji se koriste u ovom Programu u muškom rodu, a imaju rodno značenje, obuhvaćaju na jednak način muški i ženski rod.

OSNOVNA OBILJEŽJA

1. Naziv

Osnovni naziv školovanja uređenog ovim programom je: **viša planinarska škola**.

Osim osnovnog naziva mogu se koristiti i nazivi:

- visokogorska planinarska škola,
- visokogorska škola,
- dodatna planinarska škola.

2. Opis

Viša planinarska škola polaznicima omogućuje proširenje i nadogradnju osnovnih planinarskih znanja i vještina te stjecanje dodatnih planinarskih znanja i vještina o zimskom planinarenju, kretanju po osiguranim planinarskim putovima i o planinarenju u visokom gorju.

Škola je namijenjena planinarima koji već vladaju osnovnim znanjima i vještinama nužnima za sigurno kretanje i boravak u planinama te žele svoje vještine i znanja nadograditi dodatnim znanjima i vještinama o zimskom planinarenju, kretanju po osiguranim planinarskim putovima i o planinarenju u visokom gorju. Škola obuhvaća informiranje polaznika o mjerama sigurnosti pri sudjelovanju na zahtjevnijim planinarskim izletima, turama i pohodima u planinama.

NADLEŽNOSTI

3. Stručna nadležnost

Za stručna pitanja o programu i njegovom provođenju nadležna je **Komisija za školovanje HPS-a**. (u daljnjem tekstu Komisija).

4. Organizator

Organizator škole može biti:

- Komisija za školovanje HPS-a,
- osnovna planinarska udruga koja je u razdoblju od dvije godine organizirala i provela barem jednu opću planinarsku školu po Programu opće planinarske škole HPS-a,
- županijski ili gradski planinarski savez koji je u razdoblju od dvije godine organizirao i proveo barem jednu opću planinarsku školu po Programu opće planinarske škole HPS-a.

5. Voditelj

Voditelja škole, na prijedlog organizatora, imenuje Komisija.

Za voditelja može biti imenovan **vodič HPS-a s važećom licencom** ili drugi **iskusni planinar** koji posjeduje dostatna znanja i organizacijske sposobnosti potrebne za organiziranje škole.

6. Nastavno osoblje

U svrhu kvalitetnog prijenosa stručnog znanja i vještina školu provodi ovlašteno nastavno osoblje, i to obavezno:

izlete:

- sve izlete – vodič HPS-a s važećom licencom ili iskusni planinar, prema Pravilniku o organiziranju i vođenju planinarskih izleta, tura i pohoda u HPS-u,

vježbe:

- zimske vježbe – vodič HPS-a s važećom licencom B standarda, alpinist ili stariji alpinist pripravnik,
- vježbu kretanja po osiguranom planinarskom putu – vodič HPS-a s važećom licencom A standarda, alpinist ili stariji alpinist pripravnik.
- nastavnu temu „Postupak u incidentnim situacijama na osiguranom putu“ – gorski spašavatelj HGSS-a, ili vodič HPS-a s instruktorskom licencom B, C, D, E ili F standarda, ili alpinist ili stariji alpinist pripravnik ili mlađi alpinist pripravnik s instruktorskom licencom.
- nastavnu temu „Spašavanje iz ledenjačke pukotine“ – gorski spašavatelj HGSS-a, ili vodič HPS-a s instruktorskom licencom B, E ili F standarda, ili alpinist ili stariji alpinist pripravnik s instruktorskom licencom.

U izvođenju programa mogu u svojstvu asistenata ili demonstratora, na poziv voditelja škole i pod njegovim nadzorom, sudjelovati vodiči HPS-a i druge stručne osobe.

Svo nastavno osoblje za svoj rad odgovorno je voditelju škole.

Postupak licenciranja i uvjeti za licenciranje nastavnog osoblja utvrđuju se odlukom Komisije.

ORGANIZIRANJE ŠKOLE

7. Organizacijske zadaće

Pri organiziranju i provedbi škole na organizatora se primjenjuju zadaće i obveze uređene Pravilnikom o školovanju u HPS-u. Organizator je osobito dužan pravovremeno izraditi plan škole, od komisije zatražiti i pribaviti registraciju i verifikaciju te se skrbiti o provođenju škole u skladu s ovim Programom.

Pri obavljanju zadaća propisanih Pravilnikom o školovanju u HPS-u i odlukama Komisije, voditelj izravno surađuje s povjerenikom za školovanje u Komisiji, izvješćuje ga o organizacijskim okolnostima i primjenjuje njegove upute.

8. Uvjeti za upis

Obavezni uvjeti za upis polaznika su:

- članstvo u planinarskoj udruzi članici HPS-a - dokazuje se članskom iskaznicom s članskom markicom za tekuću godinu,
- završena opća planinarska škola HPS-a,
- iskustvo stečeno sudjelovanjem na organiziranim planinarskim izletima i turama,
- poznavanje osnovnih planinarskih znanja i vještina – podložno je provjeri organizatora,
- navršena 21 godina života,
- uplata školarine organizatoru škole.

Organizator može odrediti dodatne uvjete za upis polaznika.

U slučaju popunjenja kapaciteta organizator može odrediti i dodatni izlučni kriterij ili obustaviti daljnje upise.

9. Trajanje

Škola se izvodi u trajanju **3-6 mjeseci**. U slučaju nepredvidljivih organizacijskih, vremenskih i drugih okolnosti, organizator može produžiti trajanje škole najviše **do 12 mjeseci**.

10. Mjesto održavanja

Teorijski dio nastave provodi se u prostorijama planinarske udruge, planinarskom objektu ili drugom prostoru koji ima uvjete za održavanje predavanja. Dio teorijske nastave može se provoditi na terenu.

Po potrebi, uz prethodno odobrenje Komisije i njezin nadzor, teorijski dio nastave može se provoditi po modelu nastave na daljinu putem odgovarajućeg elektroničkog servisa, uz obaveznu dostupnost voditelja i nastavnog osoblja za konzultacije.

Praktični dio nastave provodi se na prikladnim planinskim terenima koji omogućuju izvođenje vježbi. U okviru škole obavezne su barem dvije ture koje obuhvaćaju kretanje po klinčanom putu, barem dvije ture po terenu sa snježnom podlogom te barem dvije ture s kretanjem na planinskim terenima iznad 3000 metara. Obuka o kretanju po ledenjaku provodi se obavezno na ledenjačkom terenu, uz primjenu najviših mjera sigurnosti.

Praktični dio nastave ne izvodi se u suhoj ili zaleđenoj stijeni ili na drugim terenima na kojima je za kretanje i sigurnost potrebno primijeniti alpinističke tehnike kretanja i osiguravanja u penjačkom navezu.

NASTAVNI KURIKULUM

11. Predavanja

Tečaj sadrži sljedeća predavanja:

Br.	Nastavna tema	Sadržaj	Satnica
1.	Uvodno predavanje	<ul style="list-style-type: none"> • upoznavanje s programom, objašnjenje opsega i sadržaja nastavnih tema u programu škole: zimskog planinarenja, planinarenja po osiguranim putovima i planinarenja u visokim planinama, • informacija o rizicima i ograničenjima osposobljenosti koja proizlazi iz programa, • informacija o programima alpinističkog osposobljavanja za članove koji su zainteresirani za upoznavanje i usvajanje alpinističkih tehnika (ljetna alpinistička škola, zimska alpinistička škola).	1
Nastavna cjelina »Zimsko planinarenje«			
2.	Oprema za zimsko planinarenje	<ul style="list-style-type: none"> • odjeća i obuća za zimsko planinarenje, • krplje – odabir, podešavanje i korištenje, • dereze i cepin – odabir, podešavanje i korištenje	1
3.	Priprema za boravak na planini u zimskim uvjetima	<ul style="list-style-type: none"> • ponavljanje gradiva iz programa opće planinarske škole: planiranje i organiziranje planinarskog izleta ili ture, osobna priprema za sudjelovanje, • organiziranje planinarske ture s naglaskom na posebnosti boravka u planinama zimi (duljina dnevnog svjetla, hladnoća, otežani pristupi) • planirano noćenje u zimskim uvjetima: skloništa, čvrsti bivci i zimske sobe, noćenje u šatoru • prinudno noćenje u zimskim uvjetima: odabir mjesta za improvizirani bivak, izrada bivka od grana i snijega, vučja jama, iglu	1

Br.	Nastavna tema	Sadržaj	Satnica
4.	Kretanje i orijentacija u zimskom planinarenju	<ul style="list-style-type: none"> vrste snijega i posebnosti kretanja po različitim vrstama snijega i tipovima zasniježenog terena: mokri snijeg, pršić, firm, bljuzga, dubok snijeg, dugotrajno smrznuta podloga, orijentacija i navigacija u zimskom planinarenju, odabir najpogodnijeg smjera u uvjetima zametenog puta ili smanjene vidljivosti, izrada prtine, brzina napredovanja po zasniježenom terenu 	1
5.	Opasnosti planinarenja u zimskim uvjetima	<ul style="list-style-type: none"> ponavljanje gradiva iz programa opće planinarske škole: opasnosti, prva pomoć, poziv u pomoć, spašavanje, HGSS, zimske opasnosti: pothlađivanje, smrzavanje, ozeblina, poskliznuće, snježne strehe, lavine i dr. spašavanje u zimskim uvjetima, briga o očuvanju tjelesne topline. 	1
6.	Lavine	<ul style="list-style-type: none"> lavine, mehanizam nastanka, dinamika i svojstva, prognoziranje lavina, ljestvica lavinske opasnosti prelazak lavinski izloženog terena, lavinski primopredajnici, postupci u spašavanju zatrpanih i unesrećenih u lavini: odabir područja pretraživanja, potraga pomoću lavinskog primopredajnika, sondiranje, mogućnosti preživljavanja i raspoloživo vrijeme za spašavanje iz lavine. 	1
Nastavna cjelina »Planinarenje po osiguranim planinarskim putovima«			
7.	Osigurani planinarski putovi	<ul style="list-style-type: none"> obilježja osiguranih planinarskih putova, terminologija: zahtjevni planinarski put, osigurani planinarski put, klinčani put, ferata, ljestvice za ocjenjivanje zahtjevnosti planinarskih putova, opseg i ograničenja osposobljenosti koja proizlazi iz ovoga programa, informacija o programima penjačkog osposobljavanja za članove koji su zainteresirani za penjanje po zahtjevnim, vrlo zahtjevnim i ekstremno zahtjevnim osiguranim putovima (ljetna alpinistička škola). 	1
8.	Kretanje i korištenje zaštitne opreme na osiguranom putu	<ul style="list-style-type: none"> korištenje osnovnog kompleta („ferata seta“) za sigurno kretanje, način ukopčavanja kompleta na sajlu, prekopčavanje pri prelasku međuosiguranja mjere sigurnosti (jedan planinar na jednom odsječku sajle), mimoilaženje na osiguranom planinarskom putu, informacija o tehnikama međusobnog osiguravanja. postupak u incidentnim situacijama, informacija o sustavu za podizanje i spuštanje (sv. Bernard). 	1

Br.	Nastavna tema	Sadržaj	Satnica
Nastavna cjelina »Planinarenje u visokim planinama«			
9.	Planinarenje u visokim planinama	<ul style="list-style-type: none"> • posebnosti i opasnosti planinarenje u visokim planinama: izoliranost, strmina, ograničena prohodnost, duži pristupi i odstupi, ograničena infrastruktura, povećana mogućnost nagle promjene vremena, • dodiri i različitosti između planinarenja u visokom gorju i alpinizma, • informacija o načinima kretanja uz primjenu alpinističkih tehnika, • informacija o rizicima i ograničenjima osposobljenosti koja proizlazi iz programa – ponavljanje, • informacija o programima alpinističkog osposobljavanja za članove koji su zainteresirani za upoznavanje i usvajanje alpinističkih tehnika (ljetna alpinistička škola, zimska alpinistička škola) – ponavljanje. 	1
10.	Obilježja visokih planina	<ul style="list-style-type: none"> • definicija niskog, srednjeg i visokog gorja, • obilježja visokog gorja, • europska i svjetska visoka gorja: Alpe, Kavkaz, Pamir, Hindukuš, Himalaja, Ande i dr. 	1
11.	Pripremanje i izvedba tura u visoke planine	<ul style="list-style-type: none"> • priprema za uspone u visokim planinama: proučavanje literature i drugih pisanih izvora, planiranje odmora dinamike kretanja i odmora, rezerviranje noćenja u planinarskim objektima, planiranje aklimatizacije, • psihička i fizička spremnost za povećane napore, nužnost psihofizičke pripreme, treniranje • ograničenja noćenja u uvjetima smanjene količine kisika, polazak noću radi lavinske opasnosti, • dinamika kretanja u visokim planinama: tempo hoda, brzina uspona i silaska, optimalna raspodjela fizičke snage, • motivacija i ambicija, procjena uvjeta i odustajanje. 	1
12.	Fiziologija organizma u visokim planinama	<ul style="list-style-type: none"> • fiziološke potrebe organizma u uvjetima sniženog atmosferskog pritiska, pod utjecajima hladnoće, izloženosti vjetru i suncu, • učestale zdravstvene tegobe pri boravku u visokim planinama, visinska bolest i plućni edem, • pravilna prehrana i hidratacija u visokim planinama, • važnost higijene i dostatnog odmora, • postupak aklimatizacije: svrha, dinamika uspona i silazaka u cilju prilagodbe na uvjete smanjene količine kisika. 	1
13.	Prelazak preko ledenjaka	<ul style="list-style-type: none"> • obilježja ledenjaka, dijelovi ledenjaka: morene, seraci, ledopadi, ledenjačke pukotine, mostovi, ledenjački potoci, ponori i dr., • traženje najsigurnijeg puta preko ledenjaka, • kretanje u ledenjačkom navezu za dvije ili više osoba, postavljanje prusika na užu, prelazak ledenjačkih pukotina i mostova, »kiwi-coil« ili višak užeta u ruksaku. 	1

Br.	Nastavna tema	Sadržaj	Satnica
14.	Spašavanje iz ledenjačke pukotine	<ul style="list-style-type: none"> • pokušaj zaustavljanja i amortiziranja pada – postupak ostalih članova ledenjačkog nazeza pri padu člana naveza, • procjena stanja, opasnost od pothlađivanja unesrećenoga, vrijeme raspoloživo za spašavanje, • prusiciranje, • teorija redukcije sila sustavom kolotura, • izvlačenje tehnikom sv. Bernarda, • izvlačenje pomoću švicarskog škripca, • korištenje namjenskih spravica. 	1
UKUPNO			14

12. Praktični rad

Škola treba sadržavati **najmanje 6 organiziranih planinarskih tura**, od čega:

- barem dvije višednevne ture s noćenjem u planini (u planinarskom domu, kući, skloništu, šatoru ili sl.),
- barem dvije ture po sniježnom terenu,
- barem dvije ture po zahtjevnom osiguranom planinarskom putu („ferati“) težine B (umjereno teško) ili C (teško),
- barem dvije ture s planinarskim usponima na visine više od 3000 metara,
- barem jedan dan na ledenjačkom terenu.

Praktični dio nastave provodi se na odgovarajućim planinskim terenima (smrznuta podloga, osigurani planinarski putovi, visoke planine), putem vježbi i zadataka organiziranih u tri nastavne cjeline.

Program ne obuhvaća penjačku poduku. Iznimno, obuhvaća jedine tri tehnike rada s užadi koje su u realnim situacijama potrebne pri planinarenju po ledenjačkom terenu – spašavanje tehnikom sv. Bernarda (u slučaju incidenta na osiguranom putu), dinamika kretanja u ledenjačkom navezu, i izvlačenje iz ledenjačke pukotine (u slučaju incidenta na ledenjaku). Te teme obrađuju se na osnovnoj razini, i polaznike treba jasno upoznati sa činjenicom da razina tako stečenog znanja i vještina nije dostatna za rješavanje zahtjevnijih incidentnih situacija. U provedbi programa treba se suzdržati od zalaženja u uže područje alpinizma (tehnike stijenskog penjanja i penjanja u zimskim uvjetima, tj. napredovanja sa dva cepina na alpinistički način, izradu sidrišta u stijeni, snijegu i ledu i sl.).

Način podučavanja mora biti usklađen s aktualnim uputama i preporukama Komisije za školovanje HPS-a.

Ture treba ispuniti edukativnim sadržajima, usklađeno s nastavnim temama obrađenim putem predavanja.

Tijekom škole provode se sljedeće vježbe i praktični zadaci:

Br.	Vježba	Sadržaj
1.	Ponavljanje i usavršavanje vještina iz programa opće planinarske škole	Na odgovarajućim terenima uvježbavaju se i u kretanju primjenjuju vještine iz programa opće planinarske škole: pristup unesrećenome, pružanje prve pomoći, korištenje tehničke opreme i drugo, u mjeri potrebnoj za kvalitetno praćenje programa više planinarske škole, a prema procjeni voditelja škole.
Nastavna cjelina »Zimsko planinarenje«		
2.	Planinarenje po snijegu ili smrznutoj podlozi	Na odgovarajućem terenu demonstriraju se, uvježbavaju i u kretanju primjenjuju sljedeće vještine: položaj tijela pri usponu, silasku i priječenju padine, uporaba planinarskih štapova, odabir smjera kretanja, izrada staze u dubokom snijegu (prtina) i osnovno samozaustavljanje pri poskliznuću (»mačka«)

Br.	Vježba	Sadržaj
3.	Kretanje pomoću dereza i cepina	Na odgovarajućem terenu demonstriraju se, uvježbavaju i u kretanju primjenjuju sljedeće vještine: podešavanje i pričvršćivanje dereza, vještine uspinjanja i slaska u derezama s blago razmaknutim položajem nogu pri kretanju s derezama, nošenje cepina, korištenje cepina prilikom uspona, silaska i priječenja. U okviru vježbe demonstriraju se i uvježbavaju načini samozaustavljanja pomoću cepina (na stazi, postranično, pad naglavčke, pad na leđa).
4.	Kretanje s krpljama	Na odgovarajućem terenu demonstriraju se, uvježbavaju i u kretanju primjenjuju sljedeće vještine: podešavanje i pričvršćivanje krplji, kretanje s krpljama po ravnom terenu, uspon, silazak, priječenje).
5.	Orijentacija u zimskim uvjetima	Na odgovarajućem terenu demonstriraju se, uvježbavaju i u kretanju primjenjuju vještine orijentacije i navigacije u zimskim uvjetima. U okviru vježbe primjenjuje se kretanje po azimutu te kretanje bez markacije u logičnom smjeru.
6.	Ispitivanje kvalitete snijega	Na odgovarajućem terenu demonstriraju se metode ispitivanja kvalitete snijega: norveška metoda i švicarska metoda.
7.	Prelazak lavinski izloženog područja	Na odgovarajućem terenu demonstriraju se i uvježbavaju postupak prelaska lavinski izloženog područja uz uključene lavinske primopredajnike. Kri kretanju terenom polaznicima se ukazuje na lavinske opasnosti i odabir ispravne rute kretanja u odnosu na ispostavljenost lavinskim opasnostima.
8.	Spašavanje u zimskim uvjetima	Vježba obuhvaća ponavljanje i uvježbavanje postupaka spašavanja: pristup unesrećenome, zbrinjavanje od pothlađivanja i smrzavanja te tehnike transporta u zimskim uvjetima (vučna grana). Vježba također obuhvaća demonstriranje i uvježbavanje postupaka lavinskog spašavanja metodom sondiranja i potragom za skrivenim lavinskim primopredajnikom.
9.	Izrada bivka u snijegu	Vježba obuhvaća izgradnju bivka od grana i snijega, bivka u snijegu («vučja jama») ili iglua te upoznavanje s posebnostima bivakiranja u zimskim uvjetima (hladni zrak, kuhalište, dovod kisika).
9.	Sidrišta u zimskim uvjetima	Na odgovarajućem terenu demonstriraju se sidrišta primjenjiva u zimskim uvjetima: prirodna sidrišta (drvo, stijena, snijeg), sidrište od naprtnjače, sidrište na cepinu, snježno sidro i snježni klin, ledni vijak. Ti se sadržaji obrađuju na informativnoj razini, uz naglasak da na taj način stečena razina znanja i vještina nije dostatna za bavljenje alpinizmom.
Nastavna cjelina »Planinarenje po osiguranim planinarskim putovima«		
10.	Korištenje zaštitne opreme na osiguranim putovima	Na odgovarajućem terenu u blizini stijene objašnjavaju se svojstva osnovnog kompleta za kretanje po osiguranim planinarskim putovima („ferata seta“) i demonstrira način njegova korištenja. Terenska nastava obuhvaća podešavanje pojasa i kacige i provjeru prije ulaska na osigurani put.
11.	Planinarenje po osiguranim putovima	Na pristupačnom i manje zahtjevnom osiguranom planinarskom putu uvježbavaju se i u kretanju primjenjuju osnovne vještine kretanja uz korištenje „ferata seta“ i obaveznu uporabu kacige.
12.	Postupak u incidentnim situacijama na osiguranom putu	Na odgovarajućem terenu demonstrira se i uvježbava izrada sustava za podizanje i spuštanje (sv. Bernard). Ti se sadržaji obrađuju se na osnovnoj razini, uz naglasak da tako stečena razina znanja i vještina nije dostatna za rješavanje zatjevnijih incidentnih situacija.

Br.	Vježba	Sadržaj
Nastavna cjelina »Planinarenje u visokim planinama«		
13.	Kretanje u ledenjačkom navezu	Terenska nastava za ovu nastavnu temu obuhvaća dva dijela: demonstriranje i uvježbavanje kretanja u ledenjačkom navezu za dvije ili više osoba te primjenu znanja i vještina u realnim uvjetima na ledenjačkom terenu. U prvom dijelu demonstrira se i uvježbava kretanje u ledenjačkom navezu za dvije ili više osoba, postavljanje prusika na užu, prelazak ledenjačkih pukotina i mostova i tehnika <i>kiwi coil</i> ili višak užeta u ruksaku. Prvi dio vježbe ne mora se provoditi na ledenjačkom terenu. Drugi dio obuhvaća kretanje u realnim uvjetima po ledenjačkom terenu, a u njemu se ujedno polaznicima pružaju informacije o traženju najsigurnijeg puta preko ledenjaka i ledenjačkim opasnostima.
14.	Spašavanje iz ledenjačke pukotine	Na odgovarajućem terenu demonstriraju se i uvježbavaju pokušaj zaustavljanja pada u ledenjačku pukotinu i spašavanje iz ledenjačke pukotine. U prvom dijelu vježbe demonstrira se pad člana naveza, tranzicija sila, procjena stanja, samospašavanje te demonstriranje i uvježbavanje postupaka izvlačenja sustavom sv. Bernarda i švicarskim škripcem. Demonstriranje i uvježbavanje provodi se u kontroliranim poligonskim uvjetima mirne ledenjačke zone. Navedeni sadržaji obrađuju se na osnovnoj razini, uz naglasak da tako stečena razina znanja i vještina nije dostatna za rješavanje zatjevnijih incidentnih situacija.
15.	Planinarenje u visokom gorju	Kretanjem na odgovarajućem terenu u Alpama, na nadmorskoj visini višoj od 3000 metara, uvježbavaju se i primjenjuju sva usvojena planinarska znanja i vještine. Ture koje se poduzimaju u visoko gorje u okviru škole mogu obuhvaćati kretanje isključivo po ugaženim putovima na malim i umjerenim strminama, uz minimalno savladavanje kratkih težih dionica ako je to nužno. Tijekom tura ne demonstriraju se, ne uvježbavaju i ne primjenjuju alpinističke tehnike.

Praktični dio nastave može se izvoditi u obliku kombiniranih vježbi koje sadrže zadatke prema navedenim nastavnim temama.

Vještine se usvajaju postupno, stalnim proširivanjem i produbljavanjem, odnosno repetitivnim ponavljanjem prethodno iznesenog i usvojenog gradiva.

13. Literatura

Kao osnovna nastavna literatura za višu planinarsku školu koriste se sljedeća izdanja:

- A. Čaplar: Planinarski udžbenik, HPS,
- R. C. Eng (Editor): Mountaineering: The Freedom of the Hills, Mountaineers Books, osmo ili novije izdanje,
- Winter Skills: Essential Walking & Climbing Techniques, BMC.

Uz osnovnu nastavnu literaturu mogu se koristiti sljedeća izdanja i mrežni izvori:

- Mrežne stranice Hrvatskog planinarskog saveza, www.hps.hr,
- Hrvatski planinar, časopis Hrvatskog planinarskog saveza,
- M. Mužinić i D. Butala: Tehnike spašavanja u ljetnim i zimskim uvjetima, HGSS,
- G. Prater: Snowshoeing: From Novice to Master,
- J. Bele: Proti vrhovom, priručnik za gibanje v gorah, PZS.

14. Ishodi učenja

Očekivani ishodi učenja su:

- osposobljenost za sigurno kretanje po klinčanim putovima,
- osposobljenost za sigurno kretanje po smrznutoj podlozi malog i umjerenog nagiba,
- osposobljenost za sigurno sudjelovanje na turama u visoko gorje,
- poznavanje planinarske opreme,

- poznavanje mjera sigurnosti i postupaka u slučaju nesreće.

15. Uvjeti uspješnosti završetka škole

Tijekom škole voditelj prati pohađanje predavanja te zalaganje sudionika u provođenju praktičnih vježbi i zadataka te utvrđuje za svakog polaznika zadovoljava li uvjete uspješnosti završetka škole.

Uvjeti uspješnog završetka škole su:

- sudjelovanje na najmanje 70% predavanja i
- sudjelovanje na najmanje 70% tura škole.

U slučaju kada zbog opravdanih razloga polaznik nije mogao sudjelovati u dovoljnom broju predavanja ili vježbi, voditelj škole može odrediti dodatne uvjete, npr. sudjelovanje na dodatnim turama, vježbama ili slično. U tom slučaju dodatni uvjeti moraju biti ispunjeni u roku od 3 mjeseca od završetka škole.

Uspješnim završetkom škole polaznik stječe pravo na **pristup završnom ispitu**.

ISPIT

16. Provođenje ispita

Na kraju škole provodi se provjera znanja i vještina.

Ispit je koncipiran tako da potakne polaznike na ponavljanje i utvrđivanje znanja i vještina.

Provjera se provodi:

- ispitnom turom,
- usmenim ispitom.

Provodi se najmanje **dva dana**.

Provjera vještina i znanja obuhvaća sve teme iz programa više planinarske škole. Dodatno, provjera vještina i znanja neizbježno (automatizmom) zahvaća i teme iz opće planinarske škole.

U sklopu ispitne ture kandidati se zajedno kreću po zahtjevnom planinskom terenu (smrznuta podloga ili osigurani planinarski put).

Usmeni ispit obavezno sadrži provjeru primjene planinarske opreme na planinskom terenu.

Provjera vještina može se izvesti na primjerenom poligonu pri tlu ako i samo ako to nije bilo izvedivo tijekom ispitne ture.

Na ispitu ispitivač posebno prati i ocjenjuje psihofizičku spremnost kandidata, njegovo snalaženje, suverenost pri kretanju i primjeni planinarskih vještina, elemente koje je kandidat odradio osobito dobro ili manje dobro, eventualne sigurnosne propuste koje je učinio te planinarske kvalitete kandidata u cijelosti, onako kako one dolaze do izražaja na planinarskim turama.

17. Voditelj ispita

Ispit provodi ispitno povjerenstvo od najmanje 3 člana.

Voditelja ispita, na prijedlog organizatora, imenuje Komisija.

Za voditelja ispita može biti imenovan isključivo **vodič HPS-a s važećom licencom**.

Ostale članove ispitnog povjerenstva određuje voditelj ispita u dogovoru s povjerenikom za višu planinarsku školu u Komisiji.

Pri obavljanju zadaća propisanih Pravilnikom o školovanju u HPS-u i odlukama Komisije, voditelj izravno surađuje s povjerenikom za višu planinarsku školu u Komisiji, izvješćuje ga o organizacijskim okolnostima i primjenjuje njegove upute.

18. Uvjeti za pristup na ispit

Uvjeti za pristup na ispit su:

- članstvo u planinarskoj udruzi članici HPS-a - dokazuje se članskom iskaznicom s članskom markicom za tekuću godinu,
- uspješno završena opća planinarska škola i položen završni ispit opće planinarske škole,
- uspješno završena viša planinarska škola.

Organizator i voditelj ne mogu odrediti dodatne uvjete za pristup na ispit.

19. Ispitni kriteriji i ocjenjivanje

Ispitna ocjena obuhvaća ocjenu osposobljenosti kandidata za samostalno i sigurno planinarenje u zimskim uvjetima, planinarenje po osiguranim planinarskim putovima ocjene „lako“ i „umjereno teško“ te za boravak i planinarenje uređenim planinarskim putovima u planinama višim od 3000 metara.

Pri ocjenjivanju znanja i vještina kandidata primjenjuje se sljedeći sustav ocjenjivanja:

- **zadovoljio/la:** znanje ili vještina su dostatni za samostalno i sigurno planinarenje u zimskim uvjetima, planinarenje po osiguranim planinarskim putovima ocjene „lako“ i „umjereno teško“ te za boravak i planinarenje uređenim planinarskim putovima u planinama višim od 3000 metara.
- **nije zadovoljio/la:** znanje ili vještina nisu dostatni za samostalno i sigurno planinarenje u zimskim uvjetima, planinarenje po osiguranim planinarskim putovima ocjene „lako“ i „umjereno teško“ te za boravak i planinarenje uređenim planinarskim putovima u planinama višim od 3000 metara.

Uspješno položenim ispitom smatra se ispit u kojem znanje ili vještina kandidata ni u jednoj nastavnoj temi nisu ocijenjeni ocjenom „nije zadovoljio/la“.

Ako su određena znanja ili vještine kandidata na ispitu ocijenjene ispitnom ocjenom „nije zadovoljio/la“, voditelj ispita uputit će kandidata na ponavljanje ispita iz određenih nastavnih tema ili na ponavljanje cijeloga ispita.

20. Ispitni ishod

Uspješnim polaganjem ispita član stječe:

- uvjerenje o položenom ispitu, odnosno diplomu HPS-a.

USAVRŠAVANJE

21. Usavršavanje i obnavljanje znanja i vještina

Nakon završene škole i položenog ispita zainteresirani član svoje djelovanje nastavlja stručnim usavršavanjem te redovnim obnavljanjem znanja i vještina:

- sudjelovanjem na organiziranim planinarskim izletima, turama i pohodima,
- sudjelovanjem u redovitim aktivnostima matične planinarske udruge,
- razmjenom iskustva s drugim zainteresiranim članovima,
- korištenjem stručne literature,
- pohađanjem stručnih tečajeva i škola u HPS-u (tečajevi za markaciste, čuvare planinske prirode, vodiče, speleološka škola, ljetna alpinistička škola, škola planinskog skijanja) – ako to želi i ako ispunjava uvjete za upis.